

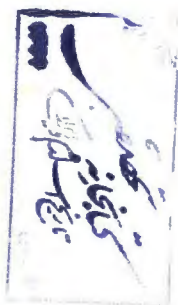
کتیبه‌های تاریخی لرستان

از قرن چهارم هجری قمری

تا

قرن چهاردهم

گردآورنده: حمید ایزدپناه

نمایشگاه کتیبه‌های تاریخی لرستان
بمناسبت پنجمین جشن فرهنگ و هنر

از انتشارات اداره فرهنگ و هنر فرمانداری کل لرستان

آبان‌ماه ۱۳۵۱

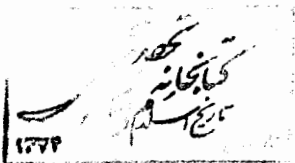
اسکن شد

کتیبه‌های تاریخی لرستان

از قرن چهارم هجری قمری

تا

قرن چهاردهم

گردآورنده: حمید ایزدپناه

نمایشگاه کتیبه‌های تاریخی لرستان
بمناسبت پنجمین جشن فرهنگ و هنر

از انتشارات اداره فرهنگ و هنر فرمانداریکل لرستان

آبان‌ماه ۱۳۵۱

چاپ دانش

... در زمینه فرهنگ و هنر بطوریکه
می بینیم هر روز گام تازه‌ای برداشته میشود
و ایرانی ذوق فطری خویش را در این رشته‌ها
بیش از پیش نشان میدهد.

از فرمایشات اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر
هنگام افتتاح مجلسین ۱۵ مهرماه ۱۳۴۹

حرکت از همین دست دارد تن کیه را مخلوق
 که فیض بار او را از این نیست که این کار علمی را سر و سامان بدهد
 با بودن عین دست و دهن فرات از این که هر چه
 دست مبتدی می شود - آنگاه کیه ها را رغبتی که در
 قوت جامع تواریخ و تاریخ هم هست ؟ اگر چنین است که کیه ها
 منع خالی است - مگر مبتدی را به شکست و شکست از این
 که مبتدی با دست و پا از هم انداخته است مطالبی به نظر رسید که
 در تن و در دست می خوانم استادی بنویسم (۵) در چشم
 منع نهادن و در این است در کانه در میان است فرمان
 منع فراوان در کیه با در دست برای دانه در کانه است منع در کانه
 اگر کیه های همخوانی است - دست مبتدی که در دست است
 منع کیه مبتدی است - دست مبتدی که در دست است

این آفرین را با وجود این که در دست است

بنام خدای بزرگ

هر ساله در جشن فرهنگ و هنر فرصتی دست میدهد که برای شناخت بیشتر و شناساندن فرهنگ و هنر این کشور که نسل و پهنای از جانب دستگاههای فرهنگی و سازمانهایی که بمناسبتی با فرهنگ کشور مربوط می شوند در سراسر مملکت و بوسیله دانشمندان کوشش های تازه پرار جی بشود و توفیق زیادتری حاصل آید. تشکیل جلسات سخنرانی و کنگره های علمی و انجمن های ادبی و نمایشگاههای مختلف و انتشار کتب و نشریات و بحث و گفتگوهای دیگر در این زمینه نمونه ای از این تلاشهاست.

امسال بمناسبت پنجمین جشن فرهنگ و هنر این توفیق دست داد که از کتیبه های لرستان، نمایشگاهی تشکیل شود. در این نمایشگاه برخی از کتیبه ها که حمل آنها میسر بوده و عکسی از بقیه که جابجا کردنشان مقدور نبوده ترتیب یافته است.

کتیبه ها بخط کوفی و فارسی است و مربوط به نیمه دوم قرن چهارم تا اوایل قرن چهاردهم است.

کشف و جمع آوری آنها حاصل کوشش هشت ساله ای است که

خط کوفی
دست تقدیر
خط کوفی در این مکتب

بمناسبت تالیف و تدوین کتابی بنام (آثار باستانی و تاریخی لرستان) در دو جلد که بتوصیه انجمن آثار ملی سعادت انجام این مهم نصیب اینجانب گردید، می باشد.

برخی از این سنگ نوشته ها تاریخ ساختمان پل و یا بنایی است و بعضی دیگر قوانین و دستورات امراء و حکام عهد سلاجقه و صفویه است که بخشش چیزی است و یا تحریم و ممنوعیت اعمال و رفتاری را اعلام می نماید و یا از فرمانروایانی نام برده که تاریخ کمتر از آنها ذکر کرده است.

در عین حال هر يك از آنها نمونه ای از هنر خطاطی و حجاری زمان خود می باشند. حاصل آنکه کاری است فرهنگی و گامی تازه که امید است این جزوه که گراور متون این سنگ نوشته ها را در بر دارد برای تقدیم به علاقمندان هدیه ای محسوب شود.

خرم آباد لرستان - حمید ایزدپناه

آبانماه ۱۳۵۱

کتیبه پل کلهر یا «ممولو»

این پل دودهنه بزرگ داشته و خرابه‌های آن در شمال دهکده‌ای که امروز آنرا «ممولو» گویند، برجاست. وبه پل کلهر نیز مشهور است. این پل را بدر پسر حسنویه در سال ۳۷۴ هجری بنا کرده است در دوطرف شرقی و غربی، دو کتیبه که متن هر دو یکی است بر سینه کوه کنده شده بود که متأسفانه کتیبه شرقی بعثت ایجاد تونل در مسیر راه سراسری از میان رفت ولی کتیبه غربی باقی است و متن آن چنین است :

- س ۱- بسم الله الرحمن الرحيم
- س ۲- هذا ما امر بينائه الامير الاجل
- س ۳- ابوالنجم بدر بن حسنويه بن الحسين
- س ۴- اطال الله بقائه ابتغاء ثواب الله عز وجل
- س ۵- في سنه اربع و سبعين و تلمثائه انا به الله عنه

کتبه پل کهر یا ممولو

سنگ نوشته‌ای از قرن چهارم هجری

این سنگ نوشته در سال ۱۳۴۸ در شمال خرابه‌های (شاپورخواست) یافت شد و گویا مربوط به آب انباری باشد.

اندازه آن ۶۰×۱۰۷ سانتیمتر و بدستور بدر پسر حسنویه ساخته شده و تاریخ آن هم بین دوسواخ دیده میشود. متن آن که بر حاشیه نوشته شده چنین است :

بسم الله . ما امر بینائه الامیر الاجل ابولنجم ... (يك كلمه شكسته

[بدر] بن حسنویه

در قسمت وسط : سته خمس و سبعین و ثلثمائه

سنگ نوشته‌ای از قرن چهارم هجری

پایه ستونی بود بزرگ که در زمینهای اطراف شاپورخواست
بدست آمد و روی آن کلمه (برکة لصاحبه) نقل گردیده است

کتابخانه
تاریخ و جغرافیا
شماره ۱۳

متن کتیبه پل کشکان

این پل یکی از بناهای تاریخی و شاهکارهای معماری است که بر روی رود کشکان بر سر راه فعلی خرم آباد به کوه دشت بفاصله ۴۲ کیلومتر قرار دارد. ارتفاع کنونی این پل ۲۳ متر است و کتیبه‌ای که از این پل بدست آمده است بخط کوفی است و بر تخته سنگی چهار گوش بطول و عرض ۹۰×۱۵۰ و قطر ۲۷ سانتیمتر نوشته شده و شامل هفت سطر است و متن آن چنین است :

س ۱- بسم الله الرحمن الرحيم هذا

س ۲- ما امر بینائه الامیر الاجل ابو

س ۳- النجم بدر بن حسنویه بن

س ۴- الحسین اطال الله بقائه سنة

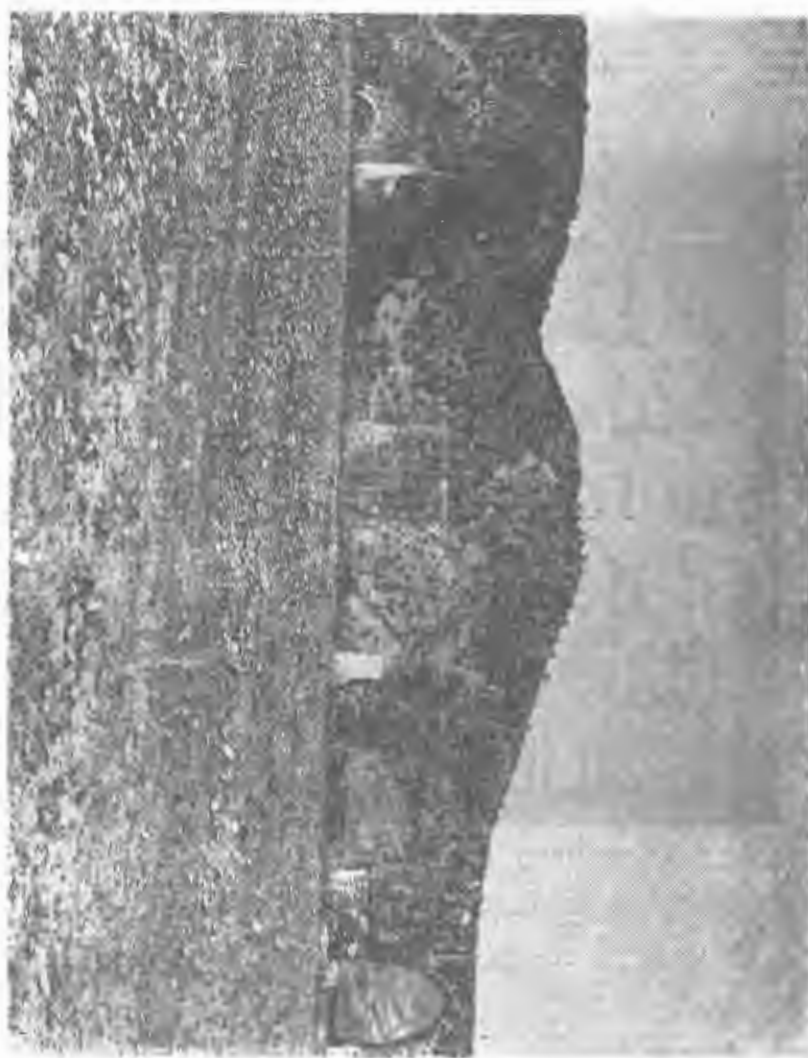
س ۵- تسع و ثمنین و ثلثمائه و فرغ منه

س ۶- سنة تسع و تسعین و ثلثمائه

س ۷- (يك كلمه شکسته) عشر سنين انابه الله عنه

کتیبه پل کشکان

پل تاریخی کشکان

کتیبه بقعه زید بن علی (ع)

برابر حکایت سنگ نوشته‌ای بخط کوفی ، مقبره برای اولین بار
در سال ۴۰۴ هجری قمری بفرمان بدر بن حسنویه ساخته شده و کتیبه
شامل پنج سطر و متن آن چنین است :

- س ۱- بسم الله هذا ما امر بينائه ا
- س ۲- مير الاجل ابو النجم بدر بن حسنو
- س ۳- يه بن الحسين مو [لى] امير المومن
- س ۴- اطال الله بقاءه و فرغ من بنه (- نائه)
- س ۵- فى سنه اربع و اربع مائة نفعه الله

کتبه/زید ابن علی

بقعه

سنگ نوشته‌ای از قرن ششم هجری قمری

در شرق خرم‌آباد بر سر راه خوزستان بقاصله تقریبی ۵۰۰ متر از شهر، و در شمال خرابه‌های شهر قدیمی (شاپورخواست) سنگ نوشته‌ای بشکل مکعب مستطیل برجاست که مشخصات آن از این قرار است.

۱- ارتفاع از بالا تا پله اول ۳/۵۴ متر و ارتفاع از روی پله تا تا کف زمین پنجاه سانتیمتر میباشد.

۲- بلندی پله اول تا دوم ۲۸ سانتیمتر و عرض آن ۳۰ سانتیمتر است.

۳- بلندی پله دوم تا کف زمین بیست و سه سانتیمتر و عرض آن سی و دو سانتیمتر است.

گوشه‌های این سنگ با جهات فرعی منطبق است و نوشته از پهنه جنوب شرقی شروع و به پهنه شمال شرقی ختم میشود. روی سطح جنوب شرقی پنج سطر و بر سطح جنوب غربی شش سطر و بر سطح شمال غربی چهار سطر برجسته حجاری شده است. دور این نوشته هشت متر و شصت چهار سانتیمتر است.

کتیبه با جمله (بسم الله الرحمن الرحيم) شروع میشود و مربوط به

زمان حکومت ابوسعید برسق کبیر امیر اسفهسالار است که از امرای سلطان محمود بن محمد بن ملک‌شاه سلجوقی بود و تاریخ آن (۵۱۳) هجری قمری است.

شادروان مینورسکی سواد این سنگ نوشته را که هرتسفلد برای او فرستاده بود جهت خواندن چند کلمه برای شادروان قزوینی می‌فرستد پاسخ شادروان علامه قزوینی در یادداشت‌های جلد سوم اوتحت عنوان «خرم‌آباد» چنین آورده شده است.

خرم‌آباد

(13.4.39) آقای مینورسکی امروز سواد کتیبه‌ای که روی میلی است ، در حوالی خرم‌آباد بخط کوفی «هرتسفلد» برای ایشان فرستاده است و چند کلمه‌اش مشکوک بود ، برای من فرستادند. من هم بعضی کلمات مشکوک آنرا خواندم و مجدداً آنرا برای ایشان فرستادم . بعضی کلمات و عبارات این کتیبه بدبختانه محوشده است و کتیبه را کسی که امیر طغرل‌تکین (؟) گویا هرتسفلد غلط خوانده و رونویسی کرده و باید (والمسلمین باشد) باشد، ابوسعید برسق بن برسق بن برسق^۱ حسنویه (؟) نام داشته از امرای سلطان محمود بن محمد بن ملک‌شاه بود و در سنه ۵۱۳ (ظ؟) ساخته یا این کتیبه را روی آن رسم کرده .

۱- برسقیان (برسق بضم اول و دهم) از امرای سلطان محمود بن ملک‌شاه سلجوقی بوده‌اند که در شاپورخواست و الیستر که اکنون هریک قسمتی از لرستان محسوب می‌شوند فرمانروایی داشته‌اند . سنگ قبرهائی از این دودمان در الیستر بدست آمد

صورت آنچه از این کتیبه باقی است چنین است:

(بسم الله الرحمن الرحيم در عهد سلطان [شا] -ا (نشاه)
 مغیث الدنيا والدين (ملك ؟) الاسلام و (المسلمين ابوالقاسم
 محمود بن محمد بن ملک‌شاه یمین امیرالمومنین (خل) -ا الله
 سلطانہ امیراسفہسالار کبیر ظہرائدین والدوله معین الاسلام
 طغرلتکین (والمسلمین ؟) ابوسعید برسق بن برسق ابن
 حسنیب -ا) ... و رسم بد ... کہ بشابرخواست
 می‌ستند

و ... بود برمجتازان و مردمان از ... و با شکایت بودند
 و همچنین رسم کهچرائی (ظ . کهچرائی) کرهم (یا : درهم)
 شابرخواست می‌ستند بغیر می ... و آن از هرگاه بودن
 می ... رسم بد ... این معاملات .. سیرتہای ک سب
 ابتغاء لمرضاة الله تعالى و طلباً لثوابه و آمنا من عقابه و در
 آن نظر کردند ثبات دولت قاهره ثبتها الله خواست وزاد
 آخرت جست تا خلق خدای تعالی از این دو رسم بد . آمن
 وآسوده باشند و بود فی . سبیل الله میشوند ... می‌کنند
 برنگاه (ط) داشت (یا بکارداشت ؟) این ... حوادث و

سکا. آ. تغیر کنند و از سخط خدای تعالی بترسند و لعنت

خدای تعالی باد بر هر کس کباسر [= که باسر] آن رسم بدرود

فمن بدله بعد ماسمعه فانما اثمه علی الدین یبدلونه ان الله سمع علم.

امر بذلك برسق بن برسق فی سنته (ثلث عشره وخمسائه)

سمیع علم
آیه کران
شاه دین

سنگ نوشته‌ای از قرن ششم هجری

سنگ نوشته‌ای از قرن ششم هجری

سنگ قبر حسین خان والی، اولین والی لرستان

در سال ۱۰۰۵ شاهوردیخان آخرین فرمانروایز اتابکان لر کوچک
بفرمان شاه عباس بزرگ دستگیر و بقتل رسید و حسین خان پسر
منصور بیک به بیگلربیگی لرستان منصوب گردید. و در سال ۱۰۴۳
وقات یافت و در مقبره شهنشاه (شجاع‌الدین خورشید) بخاک سپرده
شد. متن این سنگ قبر چنین است.

- س ۱- تاریخ وفات مرحمت ،
- س ۲- وغفران پناه رضوان آرامگاه ،
- س ۳- حسین خان فیلی طاب ثراه ،
- س ۴- وجعل الجنة مشواه فی سنة ،
- س ۵- ثلاث واربعین بعد الالف ،
- س ۶- من الهجرة النبویه صلی الله ،
- س ۷- علیه وآله الطاهرین ،
- س ۸- سنة هزار و چهل و سه ۱۰۴۳

متاع و ما رحمت
 وعقراة نار و صول الامكا
 حسين خا فيل طاشريد
 و جعل الجنة ميول نسف
 ثلاث ابرعين بعد الالف
 ظل لجة النبيو صل الله
 عليه و آله الطاهرين
 سنة ١٢٣٣ هـ

سنگ نوشته‌های از دوره صفویه ۱۰۶۴ (شاه عباس دوم)

در مسجد جامع خرم آباد سه سنگ نوشته از دوره صفویه یافت شد که یکی از آنها آگهی جالب توجهی است در مورد آزادی انسانها ، اندازه آن ۴۸×۸۰ سانتیمتر و ضخامت آن ۱۵ سانتیمتر شامل ۱۷ سطر است متن آن چنین است :

س ۱- آگهی هوالحق

س ۲ غرض از تحریر این کلمات آنست که قاعده قدیم و قانون مستقیم مردم ...

س ۳ ولایت لرستان این بود که چون گنه کاری را بدیوان حاکم می آوردند و حکم سیاست او می کرد

س ۴ بعضی از مردم ولایت مذکور ، زبان شفاعت گشوده ، فراخور گناه مجرم جریمه بدیوان داده مجرم را ..

س ۵ با اهل و عیال صاحب شده در سلک بندگان منتظم میساخته ، بدین سبب خلقی کثیر ، نسلا بعد نسل

س ۶ در قید بندگی مردم لرستان مانده بودند و آن جماعت را از خرید می گفتند. چون بنده در گاه ، منوچهر ولد حسین خان در سینه

س ۷ اربع وستین و الف (۱۰۶۴) بر تبه ایالت سرافراز گردید همگی همت و تمامی نمت برفع دفع این قانون ناپسند ...

لایحه

شماره ۱۹

س ۸ که شرعاً و عرفاً مذموم است، بتوفیق و نیروی اقبال بی زوال پادشاه
ظل الله صاحبقران عالم...

س ۹ زبده اولاد بنی آدم خاقان عدالت گستر، ابوالمظفر شاه عباس
الحسین الموسوی صفوی بهادر خان.

س ۱۰ بهار عالم صاحبقران متکی به، لطف حق، عباس ثانی خلد الله ملکه،
رفع بدعت الوار که ملهمات عجیبی تاریخ

س ۱۰
بهار عالم

س ۱۱ رفع این بدعت از ولایت لرستان نموده، چندین هزار برناوپیر،
صغیر و کبیر ذکور و اناث از قید قلاذ...

س ۱۲ مخلص، و بند بندی مؤبد، نجات ورهایی یافت، مطلق العنان

گردیدند امید که ثواب آن روزگار فرخنده
س ۲۳ آثار، ثواب کامیاب اشرف و اقدس به ^{عابد} ~~مستقیم~~ ^{مهر} ~~اعلی~~ گردد و من بهد
هر کس که حاکم و فرمان

س ۲۳
آثار

س ۱۴ فرمای لرستان بوده باشد، بقانون قدیم نامستقیم که تاریخ بر طرف
نمودن این...

س ۱۵ قانون است عمل نمایه. بسخط و غضب گرفتار و روزیوم لاینفع
مال و ~~لا~~ ^{لا} ~~سوار~~ ^{سوار}

س ۱۶ از رحمت رب العالمین و شفاعت سید المرسلین و ائمه معصومین
صلوات الله والسلام و علیهم

س ۱۷ بی بهره و بی نصیب گردد و بحق الحق و نبی المطلق

سنگ نوشته‌ای از دوره صفویه

کتیبه‌ای به خط عبری

در شرق شهر کهنه خرم آباد، محله‌ایست که سالهای پیش کلیمیان در آنجا سکونت داشتند و اکنون بیش از ۵ الی ۶ خانوار از آنان باقی نمانده است و بقیه مهاجرت نموده‌اند.

در این محل، کنیسه‌ای قدیمی هست که چند بار تجدید ساختمان و مرمت شده است. بر دیوار جنوبی آن، سنگ نوشته‌ای سیاه رنگ بطول ۳۴ و عرض ۲۲ سانتیمتر، شامل دوازده سطر بخط عبری باقی است و ترجمه متن آن چنین است:

س ۱- این در از آن خداوند است، راستگویان درمی آیند در آن

س ۲- این کشت خانه که بنا کرده است آنرا مرحوم

س ۳- ملا اسحق فرزند مرحوم یعقوب از بزرگان

س ۴- ساکنین خرم آباد و خاتمه داد آنرا

س ۵- در اول ماه ایار، و پس از آن

س ۶- آمدند کمین کنندگان مفسدین

س ۷- غارتگران شبانه و کشتند او را

س ۸- و «ارزانی» پسرش را و «ریبنا»

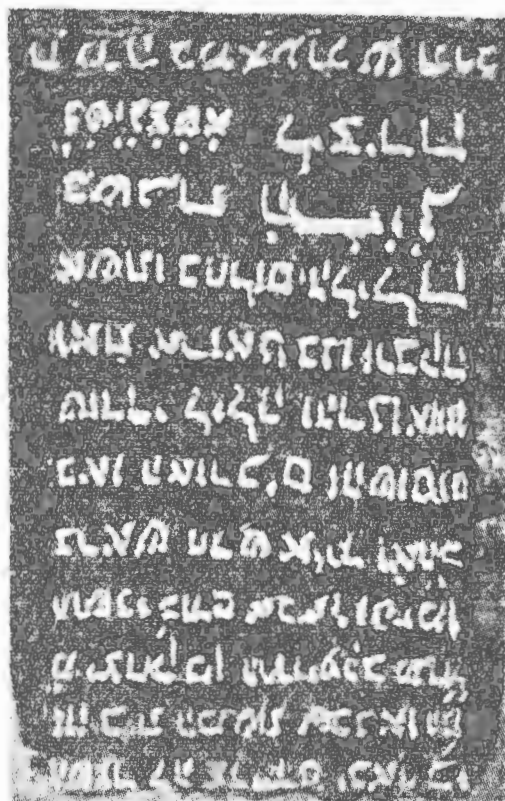
س ۹- زنش را در خواب شبانگاه

س ۱۰- در سال ۵۴۱۳

س ۱۱- از خلعت

س ۱۲- [رموزی است که فهمیده نشد] این کتیبه مربوط به سال ۱۰۷۲

هجری است.

کتیبه‌ای به خط عبری

از این اثر در برنجم دوره (مدرسه) بر روی سنگ نوشته شده است

دو سنگ نوشته دیگری از دوره صفویه

متن قطعه سنگ اولی مسجد جامع

س ۲ حکم جهان مطاع شد، آنکه عالیجاه، بیک لربیگی لرستان فیلی

بشفقت شاهانه سرافراز گشته ^{بدان} (چند کلمه شکسته) چون هنگامیکه

مهرانجم بر ^{نخست} زرنگار فلک

س ۳ آبگون سیماب نمون، ^{بدست} بیک قضاچیده و کعبتین عاج نیرین جهت

تحصیل نقد سعادت کونین بنقش، ^{چشم} شش اگر دیده ^{بجهت} گنجور گنجینه

وجود بمؤدای حقانیت اقتضای قل اللهم مالک الملك ...

س ۴ توتی الملك من تشاء وتترع الملك ممن تشاء وتعز من تشاء وتذل

من تشاء بیدک الخیر انک علی شی قدیر. درهم و دینار ^{تمام عمارت دولت} اعتبار ^{مهم}

پادشاهی ^{زرد} فرمانروایی ^{ند} عرصه روزگار

س ۵ از جهت این دودمان خلافت و امامت و خاندان نبوت و ولایت

در مخزن ^{سپاس} هستی در کمال ^{شسته} برکستی، محفوظ و مضبوط ^{سپاس} جهت ^{سپاس}

این نعمت بی قیاس و ادای شکر این ^{عذر ای} (عذر ای)

س ۶ عارفه محکم اساس در این عهد سعادت مهمل، که عدد رای دولت

روز افزون در آغوش ^{دو} ولایت ^{دو} ابد مقرون ^{دو} بدوش ^{دو} بدوش اولین

سال جلوس میمنت. مؤخری وادان ^{دو} شکستگی ^{دو} گشتی ^{دو} زمان ^{دو} نام ^{دو} منور ^{دو} است

س ۷ ^{دو} تعدلت ^{دو} گستر ^{دو} وضمیر ^{دو} منیر ^{دو} اضانت ^{دو} مهر ^{دو} شریعت ^{دو} پرور ^{دو} بحکم

آیه وافی هدایه

متن سنگ دوم مسجد جامع

س ۶- هنگامه عرصات ساخته ، معلوم شود که آنچه بردو ،
 ساخته اند. سالك طريق اجتناب بوده بهیچوجه پیرامون عمل شنيع نگردند
 وجود بیت الطف و قمارخانه و خرس فروشی و بوزد فروشی ممالك

2/2

معروضه که هر ساله مبلغهای (تصدیق) فرستاده می‌شود

س ۷- خطیر می‌شد بتخفیف ... قرن ... فستای ... امور مقرر

فرمودیم و در این صدور ابواب عظام و علمای اعلام و فقهای اسلام

(تبقه تبقه؟) علیحده و مؤکده بلعن ابدی و سرمدی که موشح و مزین

بخط گوهرنثار همایون ماثبت و بسلك طعن

س ۸- تحریر کشیده اند می‌نمایند، که ^{اعلا} العالیجاه بعد از شرف اطلاع

رقبه بر مضمون مطاع ^{لایزال} لازال فی الاقطاع والارباع، مقرر دارد

که در کل محال متعلقه بالعالیجاه، ساکنین و متوطنین بقانون از هر

شریعت و طریق اطهر و ناهج و منهج قلت بیضا

س ۱۰- ^{مطالع} مطالع، حدمورد جاری ساخته است و باز مؤاخذه سازد

چنانچه احدی به اعمال شنیعه دیگر مطلع گشته، اعلام نمایند، آن شخص

را بنوعی ^{تأدیب} تأدیب نمایند که موجب عبرت دیگران گردد و العالیجاه

بعلت وجوهات مزبوره ^{بلا} بلا چیزی

س ۱۱- باز یافت نمودند، نگذارد که آفریده ^{نگذارد} نگذارد. بدان جهت

دیناری طمع و توقع نماید و خلاف کننده، از مردودان درگاه و محرومان

شفاعت حضرت او مستحقان لعنت و نفرین ملائکه آسمان و زمین

باشد و اهالی و اوباش

س ۱۲- نیز از کبوتر پرانی و گرگ دوانی و نگاه داشتن گاو و

قوچ و سایر حیوانات جهت جنگ و پرخاش که باعث خصومت

و عناد و موجب انواع شورش و فساد است ممنوع ساخته / آن ابواب

س

و تدوین

تصدیق

حکم

تصدیق

و تدوین

تصدیق

و تدوین

تصدیق

و تدوین

تصدیق

و تدوین

تصدیق

و تدوین

تصدیق

و تدوین

را از لوازم شمرند و

س ۱۳- دقیقه‌ای در استحکام احکام مطامع و اشاعت و اجرای

اوامر شریفه فرو گذاشت ننمایند و از جوانب بر این جمله معدلت

مشحون ~~و~~ بر عموم خلایق ^{خوانده} بر سنگ نقش کنند و در مساجد

جامعه نصب نمایند و در این ابواب قدغن دانسته ، هر ساله رقم

(خوانده نشد) تحریر شهر شوال ۱۱۰۶ (۱۹)

س ۱۴- در زمان ایالت و حشمت و شوکت و اقبال و عظمت

و اجلال دستگاه عمده الامرا العظام یکرنگ اخلاص امین ، کلب آستان

س ۱۵- علی بن ابی طالب ، حسین خان بن شاه و یردی خان فی سینه

الف و مایه و سبع

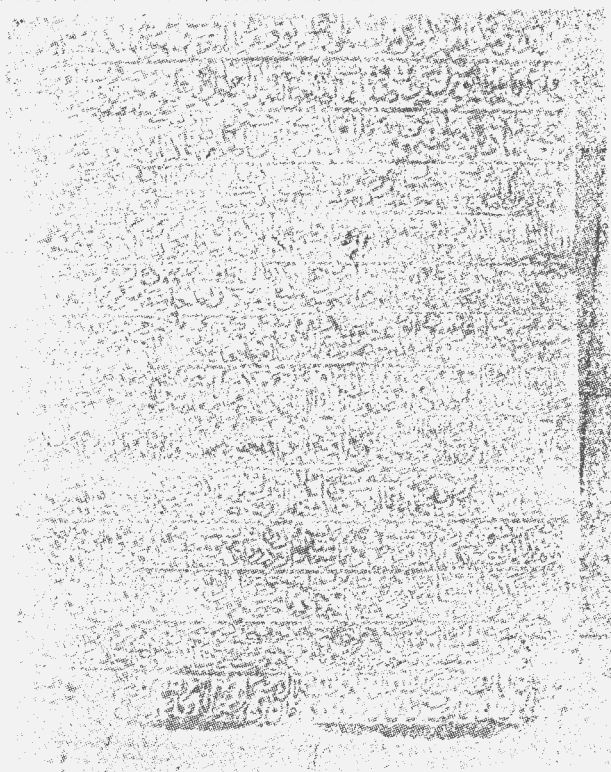
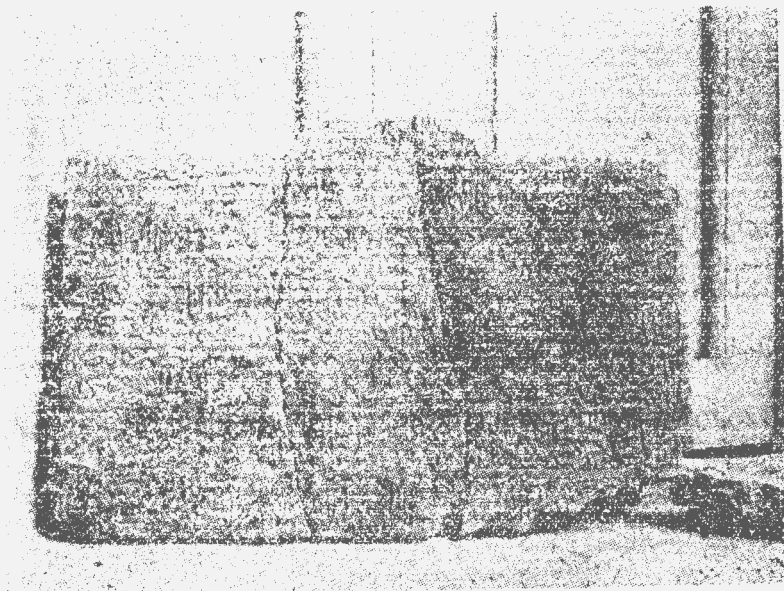
این سطر در اصل قرآن ، نظر فرستید

— ریالت شاهی دامنه طبعین مبررات الله عظم الله العزیز

در دفتر
قفسه ششم
محررات
مکون

مجموعه
در دفتر
محررات

عنوان
برابر
محررات

دو سنگ نوشته از دوره صفویه

کتیبه دیگری از بقعه زید بن علی علیه السلام

این بنا در سال ۱۱۱۷ هجری قمری تعمیر و قسمتی از آن تجدید ساختمان گردید و سنگ نوشته‌ای از مرمر سبز که تاریخ تعمیر بنا را مشخص می‌سازد، بر بالای در ورودی حرم نصب شده است. اندازه آن ۷۵×۱۲۰ سانتیمتر و شامل ۱۲ سطر و متن آن چنین است :

س ۱- بسم الله الرحمن الرحيم

س ۲- الحمد لله الذي دلنا على السبيل الرشاد والله لنا بيان الاعتقاد

س ۳- الصلوة على نبيه محمد وآل شفعايوم الميعاد. اما بعد، عمارت

این زاویه...

س ۴- مشرفه متبر که منوره مطهره امامزاده واجب التعظيم والتكريم

امامزاده زید بن...

س ۵- علی ابن الحسین، علیه و آباءه السلام که از تاریخ بنایش

الی الان

س ۶- ششصد و یازده سال است بدستاری همت اخترتدنس

صدق کیش

س ۷- ملجاء الافاخم وملاذ الاعاظم، مفخر الانام، فی الایام، عمدة

الامراء العظام الکرام...

وبها، الامير الافخم الاجل...

فر

س ۱۰۔ یزدان، مرحوم حسین خان تغمد اللہ بالغفران و سرکاری (؟)

س ۱۲- ابراهیم اصفهانی پیرایه تعمیرپذیرفت و کان ذلك..ه

در دو گوشه بالای سنگ - نام حجار (العبد محمد صالح) نوشته

شده است و در ذکر تاریخ رقم هزار نیامده است .

مردمان و
کتابخانه

کتیبهٔ ازید بن علی
نعم

سنگ نوشته سراب چنگائی

مربوط بتاریخ کشت نیلوفر

در جنوب غربی خرم آباد، فاصله ۱۰ کیلومتر، دهکده ای است بنام چنگائی. در این دهکده و در کنار جاده شوسه، چشمه آب بزرگی بهمین نام مشهور است. سراسر آن و مسیرش تا محلی که برو دخانه میریزد پوشیده از نیلوفر است. ریشه این نیلوفرها، بفرمان غلیمردان خان، والی لرستان از سراب نیلوفر کرمانشاه به چنگائی آورده شده و کشت گردیده است.

کتیبه دو قسمت است در کنار هم، که سمت راست شامل چهار و سمت چپ دوسطر و اندازه آن ۸۵×۱۰۲ سانتیمتر و متن آن چنین است:

س ۱- بتاریخ (یک کلمه شکسته)... ثیل (؟) سنه هزار و سیصد و سی و یک

س ۲- در حین مراجعت از عتبات عالیات عرش درجات

س ۳- حسب فرمان حامی گلزار امن و امان و غارس نهال عدل و

س ۴- احسان، سحاب کشت زار حصول آمال، اورنگ عظمت

س ۵- و جلال عالیجاه، غلیمردان خان، والی لرستان فیلی،

ابن مرحمت پناه حسین خان

س ۶- طاب ثراه ریشه این گل نیلوفر، از سراب نیلوفر کرمانشاه

سنگ نوشته سراب چنگائی

متن سنگ نوشته حوض موسی

حوض موسی در شرق خرم آباد و در دره‌ای بهمین بنام قرار دارد
وجه تسمیه بعلت حوض چهار گوشه است که بر روی پهنه‌ای از کوه
کنده شده و چند پله کم ارتفاع در شرق آن دیده میشود. در قسمت
شمالی بر سینه کوه پنج سطر کنده شده است. متن آن چنین است

درین (الف درام هزار)

س ۱- در زمان ناصرالدین نبی ظل الله

س ۲- عهد شه مسعود خورشید عدالت ظل شاه

س ۳- حاج محسنخان خوانسار حاکم کرد

س ۴- در سیم صمدالف این سنگشد تاریکگاه

س ۵- سنه یکهزار و سیصد ۱۳۰۰

۹۶

این سراج درین قرار

سنگ نوشته حوض موسی

سنگ نوشته مربوط به گشایش راه سراسری در زمان اعلیحضرت رضاشاه کبیر